

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI
BARTOLOMEJ

ROČNÍK XXII.

ČÍSLO 11

NOVEMBER 2014

**Hodnota slobody - The Way - Rozhovor o charite
Za slobodou je láska - Komunita Cenacolo
Bl. Bernard Lichtenberg - Výroky o slobode**

Piar chata

3. - 5. október 2014, Rekreačné stredisko Bojnice - Hĺboké

The Way

29. - 31. október 2014, Piaristická spojená škola F. Hanáka

V tieto dni si pripomíname 25. výročie Nežnej revolúcie. V čase, keď vypukla som mal sedem rokov, takže si len letmo spomínam na časy, kedy sa v škole prestalo hovoriť súdružka a začalo hovoriť pani učiteľka, kedy sa prestala cvičiť spartakiáda a zmizli pojmy pionieri či iskríčky. Ako dieťa som nedokázal vnímať tieto udalosti komplexnejšie. Nedokázal som vnímať, že tu ide o slobodu.

Sloboda. Pojem, ktorý všetci dobre poznáme, vieme, čo znamená a nikomu ho netreba vysvetľovať. Pri tomto slove väčšinou do ľudskej mysle vstúpia obrazy, v ktorých je človeku upieraná fyzická sloboda, kde ho chcú právom, alebo násilne a neprávom väzniť.

Ale pojem sloboda nezahŕňa v sebe iba fyzickú slobodu, ide ďalej. Sloboda totiž znamená i to, že človek sa môže slobodne rozhodnúť, aký bude, čo bude robiť a kde a s kým pôjde. Pojem sloboda ide dokonca až tak ďaleko, že Druhý vatikánsky koncil o ňom tiež hovoril a vyjadril sa k téme náboženskej slobody v oblasti základných ľudských práv, ku ktorým patrí i sloboda svedomia.

A ešte stále nie sme na konci pri definovaní slobody. V internetovej encyklopédii Wikipédia je o slobode totiž napísaná i takáto zaujímavá veta: „Pojem slobody je veľmi mnohoznačný, čo sa zneužíva na ideologickú manipuláciu.“ Ako sa môže sloboda zneužiť? Prípadne využiť na ideologickú manipuláciu?

Boh dal človeku slobodu, aby si ho človek slobodne v láske zvolil za svojho Pána a Otca. Boh nestvoril slobodu na to, aby človek opovrhol Bohom, tak ako to urobil padlý anjel, keď povedal Bohu „non serviam“. Sloboda v Božom zmysle a pláne nie je voliť si medzi dobrom a zlom, medzi nebom a peklom. Prvotným Božím zámerom je, aby si človek slobodne zvolil to najväčšie dobro. Aby sme si my sami

v konkrétnostiach života volili vždy to väčšie a ešte väčšie dobro, ktorého pôvodcom (ale po preputovaní nášho pozemského života aj vrcholom) bude to najväčšie dobro, ktorým je sám Boh. Toto je pôvodný zmysel slobody, tak, ako slobodu vidí a stvoril Boh.

No my, ľudia, skresľujeme a zmenšujeme jej význam. Doslova ju zneužívame na voľbu. Vyber si! Vyber si, kým chceš byť, čo budeš robiť, koho a čo budeš uznávať, aj keď ti to uškodí, aj keď to tebe a tvojim blízkym ublíži.

Takúto predstavu Boh o slobode nemal. Boh nám nemusí dávať voľbu, pretože nám dáva to najlepšie a to jediné, čo nás urobí šťastnými nielen v tomto svete, ale i pre celú večnosť.

Máme slobodu, ktorá má svojho pôvodcu, ale aj určenie. Je určená pre najväčšie dobro, aby sa naše slová, myšlienky a činy neniesli v zmysle „non serviam“, ale v zmysle „budem ti, Bože slúžiť“.

Mladí na The Way hľadali svoju cestu

Od 29. do 31. októbra 2014 sa v priestoroch Piaristickej spojenej školy konala evanjelizačná akcia Spoločenstva PIAR nazývaná The Way. Pozvaní na ňu boli všetci mladí ľudia z Prievidze a okolia. Jej cieľom bolo moderným spôsobom - prostredníctvom hudby, svedectiev a modlitby - sprostredkovať skúsenosť zo vzťahu s Bohom.

Lepšie je raz zažiť ako stokrát počuť. Povedalo si to približne šesťdesiat tínedžerov, ktorí sa prihlásili na program The Way. Počas troch dní s nimi členovia Spoločenstva PIAR zdieľali svoje svedectvá a hovorili im o prvotnej bezhraničnej a neutíchajúcej láske Boha Otca k človeku a o hriechu ako prekážke brániacej v zažívaní tejto lásky. Zazneli i slová o zázraku nádeje v beznádeji z hriechu, ktorú priniesol Ježiš svojím spásnym činom.

Zmena sa koná v spolupráci človeka s Bohom. Preto tí, ktorí vydržali na akcii aj druhý deň, boli vyzvaní k obráteniu (zmene zmysľovania a tým aj konania) a k prijatiu Ducha Svätého - citlivej Božskej osoby, ktorá túži kráčať s nami každý deň.

Poslednou z tém prednášok bolo spoločenstvo ako miesto, kde uprostred je Ježiš. Kde nie som sám. Keď padnem, sú nablízku ľudia, ktorí mi pomôžu vstať a s ktorými môžem zdieľať radosti i starosti. Rozhodnutie kráčať sám, bez pomoci iných, znamená riziko, že oheň v srdci rýchlo vyhasne.

Akcia The Way je miestom zázrakov, pretože počas troch dní sa tu tí, ktorí predtým nezažili osobné stretnutie s Bohom, s Bohom stretli natoľko, nakoľko mu otvorili svoje srdce.

Na záverečnom zdieľaní odznali svedectvá niekoľkých účastníkov, ktorí hovorili o tom, že Duch Svätý v nich ozaj začal robiť veľké veci: „Nebola som pred obnovou žiadny anjeli a nevedela som si odpustiť, ale te-

raz si uvedomujem, že Boh mi už dávno odpustil.“

„Bojoval som so svojimi predstavami o Bohu. To, čo som si doteraz myslel, je iné, ako som počul počas The Way v prednáškach. Boh nie je taký, akého som si ho predstavoval, ale je to láskavý Otec.“

Prejsť akciou The Way nie je jednoduché. Ale ak človek vytrvá, uvidí zázrak premeny vlastného života. The Way znamená cesta, a aj preto sa 31. októbra v životoch mladých ľudí nič neskončilo, ale iba začalo.

Text: Anežka Kútiková

Foto: Jakub Straňanek

Piaristi na návšteve v Poľsku

V dňoch 19. - 25. októbra 2014 navštívilo dvanásť slovenských študentov spolu s dvoma učiteľkami poľské mesto Elbląg v rámci partnerstva piaristických škôl Comenius. Boli to tí istí študenti, ktorí v apríli hostili svojich poľských priateľov.

Okrem Slovákov pricestovalo do Poľska aj dvanásť maďarských študentov v sprievode dvoch učiteľov, a tak sa tu miešala angličtina so slovenčinou, maďarčinou a poľštinou.

Deti v Poľsku zažili rodinné prostredie, ochutnali domácu kuchyňu, vyskúšali si vyučovanie v poľskej škole, v rámci interaktívnej hry v medzinárodných skupinách spoznali najvýznamnejšie pamiatky mesta, zatancovali si národné tance a na spoločnej svätej omši a korunke k sv. Jozefovi Kalazanskému prosili za spoločenstvo piaristických škôl.

Hlavnou témou stretnutia bola sloboda v dejinách. Naši študenti prezentovali sériu obrazov zo Slovenského národného povstania. V Gdansku navštívili novootvorené Európske centrum solidarity, kde sa zoznámili s poľskou cestou od komunizmu k demokracii a pozreli si aj životopisný film o Lechovi Walesovi. V rámci výletov spoznali prístavné mesto Gdansk, poprechádzali sa po pobreží Baltického mora v Sopote a navštívili i nádherný tehlový hrad Malbork.

Sériu stretnutí v rámci Comenia uzavrie mobilita v maďarskom meste Kecskémet v apríli 2015.

Zuzana Korineková

11/14

BARTOLOMEJ hľadá grafika

Náš farský časopis graficky upravujem už osem rokov. Za toto obdobie sa mi niekoľkokrát úplne zmenil život. Zo študenta sa stal pracujúci človek, zo slobodného mladíka manžel a otec úžasnej dcéry. Jednoducho môj život je dnes úplne iný ako pred ôsmimi rokmi.

Bartolomej je momentálne pre mňa jednou z mnohých povinností a stále častejšie si nedokážem nájsť na jeho zalamovanie toľko času, ako by som si predstavoval. Aj preto potom vydanie časopisu niekedy mešká.

Z vyššie uvedených dôvodov som sa rozhodol aktívnejšie popracovať na nájdení svojho nasledovníka. Ak by niekto cítil povolanie k takejto práci, budem určite rád, ak sa prihlási a ponúkne svoj talent pri pokračovaní nášho farského diela.

Bartolomej dnes tvorím v programe Microsoft Publisher, no iniciatíve a čomusi novému sa vôbec nebránim. Samozrejme ochotne ukážem, ako sa pri práci postupuje dnes a budem rád, ak môj nasledovník vizuálne spracovanie posunie zas

o kúsok ďalej. Budúci grafik by mal mať aj vizuálne cítenie, mal by ovládať základné pravidlá úpravy textu a tiež gramatiku. Verím, že táto ponuka si nájde správneho adresáta. V prípade záujmu stačí ma stačí kontaktovať e-mailom na adrese alozj.vlcko@gmail.com.

Alojz Vlčko, šéfredaktor

Novinky z piaristickej školy

Úspech vo florbale

13. 10. 2014 obsadilo na Majstrovstvách okresu stredných škôl vo florbale družstvo dievčat pekné 2. miesto. Zostava: Dominika Smatanová - Kristína Tipulová, Michaela Zábojníková, Ľudmila Chomová, Dominika Hlaváčová - Kristína Gromová, Sára Gúčiková, Simona Lovaštíková, Veronika Koberlingová, Mária Drahošová. Gratulujeme!

Biela pastelka

Zatvorte oči a pokúste sa urobiť niečo celkom obyčajné, niečo, čo robievate každý deň a je to pre vás úplne bežné a samozrejmé. Napri-

klad vytlačiť si zubnú pastu na zubnú kefku. Alebo napustiť si vodu do pohára či natrieť chlieb maslom. Podarilo sa vám to a pritom ste ani na chvíľu oči neotvorili? Asi ani nie, však? A predsa sú medzi nami ľudia, ktorí naozaj žijú akoby v tme. Sú to nevidiaci a slabozrakí, pre ktorých aj tie najbežnejšie činnosti môžu byť nesmierne komplikované. Bez pomoci ostatných, normálne vidiacich ľudí, by sa jednoducho nezaobišli.

Aj my sme sa rozhodli pomôcť a dňa 24. septembra sa naša škola zapojila do charitatívnej akcie Biela pastelka. Bol to už 13. ročník verejnej

zbierky organizovanej Úniou slabozrakých a nevidiacich Slovenska. Cieľom zbierky je pomôcť ľuďom s ťažkým zdravotným postihnutím viesť samostatný život. Aj vďaka výnosu zbierky budú môcť odborníci pomáhať pri výbere pomôcok, učiť Braillovo písmo, chôdzu s bielou palicou či pracovať na počítači, ktorý hovorí. Mladých dobrovoľníkov v bielych tričkách s logom zbierky ste mohli vidieť na rôznych stanovištiach v meste. Za príspevok do pokladničky prispievatelia dostali bielu plastovú spinu s vyobrazením bielej pastelky.

Timravina studnička

Dňa 16. októbra 2014 sa v Regionálnom kultúrnom centre v Prievidzi konalo regionálne kolo súťaže v umeleckom prednese pôvodnej slovenskej prózy - Timravina studnička. Základnú školu reprezentovali dvaja žiaci: Viktória Vrábelová zo VII.A triedy v 3. kategórii a Roman Daubner z V.B triedy v 2. kategórii. Viktória obsadila pekné 3. miesto. Romanovi bolo udeľené čestné uznanie. Blahoželáme!

Pripravila: Elena Blašková

Členovia Spoločenstva PIAR sa stretli v Hlbokom

Od 3. do 5. októbra 2014 pobudli členovia Spoločenstva PIAR v Hoteli Hlboké umiestnenom 4 km od Bojníc v pohorí Strážovské vrchy. Súčasťou programu stretnutia bola nielen duchovná obnova a chvály, ale i zábava a relax.

V piatok sa všetkým účastníkom otcovsky prihovoriť pater Juraj Ďurnek SchP: „Pozrite sa do svojho srdca, na svoje vlastné túžby. Túžby nám do srdca dal Otec. Sú tam síce aj také, čo nepochádzajú od Otca, ale väčšina túžob je od neho.“

Páter Juraj pripomenul mladým to, kým naozaj sú - Božími deťmi. Nechal ich len pri hľadaní v srdci a snívaní, ale pozval ich k napĺňaniu svojich túžob a osobných vízií: „Musíme sa pozerieť do svojho srdca. No nielen pozerieť, ale aj ísť. Nie je jednoduché kráčať za svojou víziou v dialógu s Otcom, ale len

vtedy, keď to dokážeme, budeme šťastní a naplnení, bude nám dobre, budeme radostní a budeme darom pre druhých.“

V ďalších dňoch zazneli svedectvá o dare, ktorým je život v malej skupinke; o chválach a potrebnej novosti v nich; o evanjelizácii ako nutnom prejave hnutia srdca dotknutého Božou láskou. Súčasťou programu bola i hra futbalu, frisbee či bejzbalu. Dievčatá z Tee Teamu sa účastníkom postarali o chutné občerstvenie. Kreatívny team zas pre mladých túžiacich po pokoji a osobnom stretnutí s Bohom v tichosti pripravil modlitebnú miestnosť.

Po tomto víkende sa do reality života vrátilo približne sto mladých ľudí plných nových plánov, rozhodnutí naplňovať osobné vízie pramienice zo slobodných srdiec dotknutých Otcovou dobrotou a láskou.

Text: Anežka Kútiková

Foto: Luc Turčanová

Duchovná obnova tentoraz pre rodičov

Počas troch dní sa rodičia (prevažne mladých členov spoločenstva Piar), ale aj iní (napr. hostia z Nitry) zastavili v zhone povinností a porozmýšľali nad svojím životom a vzťahom s Bohom. Od 14. do 16. novembra sa totiž v priestoroch Piaristickej spojenej školy v Prievidzi konala duchovná obnova pre rodičov.

Pravá identita, o ktorej účastníkom prednášala sestra Timotea Šebeňová FDC, nespočíva v tom, čo robíme, ani v tom, čo vlastníme, ale vo vedomí, že sme Božie deti. Nemusíme podať žiadne výkony na to, aby nás Boh miloval. Mnohí účastníci obnovy si vďaka týmto slovám uvedomili, že svoje kresťanstvo žili doteraz skôr „zákonnícky“, plnením si kresťanských povinností, no nenechávali si priestor a čas pre Boha ako milujúceho Otca.

Duchovná obnova skončila nedelňou sv. omšou o 9.30. Účastníci počas nej

sedeli v presbytériu za kňazom. V kázni im i všetkým veriacim páter Juraj Ďurnek SchP pripomenul, že Boh túži mať kráľovstvo už teraz tu na zemi. „Prievidza je súčasťou Božieho kráľovstva,“ zdôraznil. „Vašou úlohou je hľadať a naplňovať poslanie, ktoré ste v ňom od Boha dostali.“

Text a foto: -ak-

Bála som sa o syna, no on bol v náručí Otca

Svedectvo z duchovnej obnovy pre rodičov

Počas troch dní sa rodičia (prevažne mladých členov spoločenstva Piar), ale aj iní (napr. hostia z Nitry) zastavili v zhone povinností a porozmýšľali nad svojím životom a vzťahom s Bohom. Od 14. do 16. novembra sa totiž v priestoroch Piaristickej spojenej školy v Prievidzi konala duchovná obnova pre rodičov.

Bolo to koncom školského roka 2012/2013, keď Spoločenstvo Piar usporiadalo d'akovnú svätú omšu za rodiny detí, ktoré navštevujú spoločenstvo. Po omši sa predstavili ešte dve rodiny so svedectvami o premenenom živote naplnenom chválou Pánovi. A vtedy vystúpila aj moja kamarátka s príspevkom o podobnom „probléme“, aký sme riešili i

my v našej rodine...

Tak ako ich syn, aj ten náš piatok čo piatok navštevoval chvály po mládežníckej svätej omši. V minulosti som si chvály u piaristov párkrát vypočula i ja, no štýl mladíckej interpretácie som považovala na môj vkus za príliš drsný a viac som tam nešla. Teraz som pozvanie mladých chtiac-nechtiac prijala.

Keď kamarátka začala hovoriť o tom, ako sa o svojho syna bála, lebo netušila, v akej spoločnosti sa pohybuje a ako trávi voľné chvíle, akoby som v nej videla samú seba. No ona povedala, že po začatí pravidelného navštevovania chvál zistila, že jej syn je v bezpečí: „Bol v tom najspoločnejšom náručí nášho Nebeského Ocka.“ Ona sama sa na chválach uzdravila. Pri spomienke na toľké napomínanie syna, kam zas ide, som sa v srdci veľmi zahanbila. Nasledovala skúsenosť z Partizánskeho - Godzone tour 2013, kam sme vycestovali za našim synkom (účinkoval v programe). Môj postoj k takýmto aktivitám bol ešte stále vlažný, ba dokonca som podujatie navštívila s veľkým otáznikom nad hlavou. V tomto období sa v mojom živote zomlelo veľa nepríjemných udalostí a do Partizánskeho som prišla značne depresívna. Boli tam však modlitebníci, ktorí sa počas programu na prosbu ľudí modlili za ich uzdravenie. Tak som si povedala, že to skúsím. Aj za mňa sa taký jeden modlil a povedal mi, že vraj uvidím na sebe zázrak: „Keď nie dnes, tak o pár dní!“

Po návrate domov som na udalosť zabudla. Po týždni som však - ani neviem ako - na sebe pocítila zme-

nu. Depresia sa stratila, v srdci zavládol veľký pokoj a na tvári sa mi usadil uvoľnený úsmev. A tu sa začala cesta mojej premeny. Na Vianoce som dostala CD od Godknows, v apríli 2014 som sa tešila s mladými na konferencii Nezastaviteľní v Ružomberku a postupne som poznáním hĺbky textov piesní chvál našla v srdci hlboký pokoj.

Od leta som u piaristov častým návštevníkom omší, chvál a adorácií, a tak som sa opäť dala nahovoriť na čosi výnimočné, čo mojej duši veľmi prospelo. Bolo to trojdňové generálne „gruntovanie“ srdc počas duchovnej obnovy pre rodičov, ktorej sme sa zúčastnili spolu s mojím manželom. Absolvovali sme hodnotné prednášky, omše, chvály a modlitby našich detí za nás - rodičov. Obrovská sila! Po ukončení obnovy sme všetci odchádzali do svojich domovov nanovo premenení až na hĺbinu srdca, pozitívne naladení, nabití láskou, pokojom, novým poznaním a nádejou. Vďaka Nebeskému Otcovi za všetko!

Účastníčka obnovy

Ilustračné fotografie:
Anežka Kútiková

Nové priestory priniesli vyššiu kvalitu služieb charity

Služby pre ľudí bez domova a núdznych poskytuje nezisková organizácia Charita - dom sv. Vincenta v nových priestoroch na Košovskej ceste už dva roky. Budovu, do ktorej sa sťahovala zo Sládkovičovej ulice, jej prenajalo mesto Prievidza na 30 rokov. O tom, čo priniesla táto zmena, aká je spolupráca so samosprávou, ale aj o aktuálnych možnostiach pomoci núdznym sme sa zhovárali s Milanom Petrášom, riaditeľom neziskovej organizácie Charita - dom sv. Vincenta.

Už dva roky poskytuje Charita - dom sv. Vincenta svoje služby nových priestoroch na Košovskej ceste. Ako s odstupom času hodnotíš zmenu pôsobiska?

Prestahovanie charity zo Sládkovičovej ulice do nových priestorov na Košovskej ceste bola určite pozitívna zmena a veľký krok dopredu. Vďaka spolupráci s mestom dnes poskytujeme kvalitnejšie služby. Primátorka a zastupiteľstvo vyšli v ústrety našej vízií práce s núdznymi a podporili ju dlhodobým prenájmom budovy za jedno euro ročne. V nových priestoroch máme na poskytovanie služieb lepšie zázemie. Sme aj bližšie našim klientom. A v neposlednom rade nemusíme riešiť komplikované situ-

ácie so susedmi, ktorých na predchádzajúcom pôsobisku naši klienti obťažovali.

Podporuje mesto prácu charity aj inak ako nájmom budovy?

Spoluprácu so samosprávou by som charakterizoval ako výbornú. Podpora a záujem pomôcť nie sú len frázou, ale majú konkrétne podoby. Často komunikujeme so zamestnancami sociálneho oddelenia mestského úradu. Sú nám vždy nápomocní kvalitným odborným poradenstvom, ochotne nám pomáhajú aj pri získavaní financií zo štátneho rozpočtu na prevádzku nocľahárne a pri riešení sociálnej situácie jednotlivých klientov. V októbri sa nám podarilo vďaka spolupráci s mestom získať od ministerstva obrany vyradené vojenské

posteľe z prebytočných zásob armády. Vďaka ich zapožičaniu budeme môcť túto zimnú sezónu v nocľahárni poskytovať klientom viac pohodlia.

Prispieva mesto Prievidza na činnosť charity aj finančne?

Áno, aj touto cestou by som sa chcel v mene našej organizácie poďakovať

mestu Prievidza za dotáciu z rozpočtu mesta Prievidza na rok 2014 v celkovej výške 7 000 eur. Z tohto príspevku financujeme činnosť nízko-prahového denného centra, uhrádzame časť prevádzkových nákladov za energie a personálnych nákladov.

V auguste tohto roka ste žiadali darcov o obnosené šatstvo. Platí to ešte?

Po zavedení separovaného zberu textilu v Prievidzi sa znížil počet darcov, ktorí nám prinášali obnosené šatstvo. Preto stále platí, že nám môžu darcovia obnosené šatstvo priebežne prinášať. Oblečenie následne vydávame klientom za symbolický poplatok. Potrebne sú pánke aj dámske odevy, hlavne nohavice, bundy, svetre, tričká, ponožky a spodná bielizeň. Určite nám môžu darcovia doručiť aj zachovalú obuv, zimnú aj letnú. Takisto vieme využiť trvanlivé potraviny a hygienické potreby, napríklad mydlá, šampóny, potreby na holenie a uteráky. Darcovia môžu oblečenie priniesť v pracovných dňoch v čase od 8:00 do 12:00 do prevádzky charity na Košovskej ceste 19, prípadne individuálne mimo tohto času po dohode na tel. č. 0905 951 854.

Rozbiehali ste aj projekt výdaja stravy v nedeľu. Do výdaja stravy ste chceli zapájať rodiny. Máte dosť záujemcov?

Strava v charite sa pôvodne v nedeľu nevydávala. Jedným z dôvodov tohto stavu bol úmysel nezamestnávať službou blížnym tých, ktorí by mali slávnostný deň tráviť so svojimi rodinami. Nový projekt ponúkol možnosť prežiť nedeľu s rodinou a zároveň pomôcť núdznym. Projekt sa nám dobre rozbehol, ale stále hľadáme rodiny, ktoré by boli

ochotné stráviť nedeľu iným ako zvyčajným spôsobom - službou blížnym. V prípade záujmu o túto službu sa stačí ozvať na spomenutom telefónnom čísle.

Blíži sa obdobie Adventu a Vianoc. Ako môžu Prievidžania pomôcť núdznym v tomto období?

Milou tradíciou je zbierka suchého vianočného pečiva a ovocia. Prostredníctvom farských oznamov a farského časopisu Bartolomej budeme informovať, kedy je možné do zbierky prispieť. Aj tento rok budeme pre našich klientov pripravovať vianočnú večeru a balíčky s darčekom. Ak by nám chceli dobrovoľníci pomôcť osobne pri príprave alebo realizácii vianočnej večere, budeme radi. Uvítame aj pomoc dobrovoľníkov pri výdaji stravy počas sviatočných dní. Pripomenúť chcem aj benefičný koncert, ktorý Piaristická spojená škola a Spoločenstvo Piar pripravujú tento rok opäť vo štvrtok 18. decembra 2014. Účastou na koncerte nás takisto podporíte.

Za rozhovor ďakuje
Alojz Vlčko

Foto: M. Melicherčíková

Za slobodou je láska

*„Sloboda, sloboda, slobodienka moja, pre teba mne páni
šibenice stroja.“*

Tieto slová titulného hrdinu Smrti Jánošíkovej od Jána Bottu síce nemusia vystihovať skutočnú príčinu smrti nášho národného hrdinu, ale rozhodne vystihujú túžbu po slobode nášho národa. Podobne ako hymnická pieseň „Bože čos ráčil slovenskému rodu“. Tichomír Milkin a Mikuláš Schneider-Trnavský ju zložili v roku 1917, a tak vystihovala realitu niekoľkých „oslobodení“ Slovákov. Pamätám si, s akým oduševnením sme ju spievali po novembri 1989.

Mne osobne Nežná revolúcia priniesla skrátenie základnej vojenskej služby (na ktorej som sa počas nej nachádzal) o osem mesiacov. Po šiestnástich mesiacoch opäť sloboda! Už ma nečakal žiadny návrat do kasární. To bolo, mimochodom, jedným z najhorších zážitkov môjho života - keď som sa po vychádzke, ale najmä po „opuštáku“ či dovolenke musel vrátiť do vojenskej „pakárne“. Tam sa zo mňa - človeka - opäť stalo číslo.

Nášťastie som odvtedy takýto pocit už nemusel prežiť. Nešlo o odchod z domu, od blízkych. Ten som absolvoval už predtým, keď som nastúpil do seminára v Bratislave. Vtedajší seminárny poriadok nám počas školského roka umožňoval len jednu návštevu domova, počas Vianoc. Keď sme po nich nastúpili do školy, domov sme sa dostali až v júni. Nastup do seminára bol však vždy radostný. Tam som totiž chcel ísť.

A práve v rozdieli medzi chcieť a musieť vidím jeden z hlavných rozdielov medzi slobodou a neslobodou. Podľa mňa sloboda nie je o tom, či a čo môžem, alebo či môžem robiť, čo chcem. Ved' koľko vecí by som chcel a nemôžem, a to z úplne jednoduchých dôvodov: nemám silu, nemám peniaze, nie je vhodné počasie, stojím v zápche... Toto „nemôžem“ ma síce obmedzuje, ale nesiahá na moju slobodu.

Ani každé „musím“ na ňu nesiahá. Ved' keď chcem žiť, musím jesť, keď chcem zarobiť, musím pracovať (hoci niektorí to vedia i inak), keď nechcem zamrznúť alebo prechladnúť, musím kúriť, atď.

Ba dokonca ani každé prinútenie k niečomu alebo zákaz niečoho nemusí byť obmedzením slobody. Presnejšie negatívnym, zlým obmedzením. Keď napríklad rodičia nútia dieťa, aby sa učilo, alebo aby sa dobre oblieklo. Ba aj keď mu zakážu ísť na nejaké miesto alebo akciu, či do nejakej spoločnosti.

Ten rozdiel som si tiež uvedomil na vojenčine. Mladý vojak nemohol sedieť na posteli bez dovolenia starého, nemohol chodiť s povoleným opaskom, nemohol jesť „bagrom“, musel robiť „rajóny“, teda upratovať, starať sa o pitie a fajčivo, v službe fungovať za starého a podobne. (Nechcem spomínať iné, horšie spôsoby šikanovania.) Nezmyselné zákazy a príkazy od niekoho, kto sa na človeku „odbavil“, lebo mal nižšie číslo, teda moc. Aký to bol rozdiel oproti rodičom alebo iným zodpovedným, ktorí prikazovali a zakazovali, lebo mali radi a chceli mladému človeku dobre! Skutočná láska (nie opičia a privlastňujúca) teda tiež neobmedzuje slobodu.

Slobodu človeka môže obmedziť len ten, kto ho nemá rád, kto ho chce

oficiálne si to píšú do svojich dokumentov. A pritom sú často zneužívaní, vydieraní, vykorisťovaní a pod., a to dokonca i svojimi „priateľmi“. Ak však manželia za seba vzájomne preberú zodpovednosť a milujú sa bezpodmienečnou, skutočnou láskou, prežívajú krásnu slobodu, i keď už nie sú „slobodní“.

Ak sa na veci pozrie-

použiť pre seba, kto s ním chce realizovať svoje plány, a to aj proti jeho vôli, pričom zneužíva prostriedky, ktoré má k dispozícii, počnúc citovými až po mocenské. A najstrašnejšie je to vtedy, keď chce, aby ho za to ešte aj uznávali, d'akovali mu, chválili a oslavovali ho. Ak nás k tomu donúti, i keď len navonok, je to strašné poníženie. Poznajú to jednak deti alkoholikov, jednak dospievajúci v partii so zlým vodcom, jednak my starší, ktorí sme vždy 1. mája museli manifestovať pred komunistickými pohlavarmi a kričať „Nech žije KSČ!“

Svrne s Hviezdoslavom teda môžeme povedať, že „úpadok, zosurovenie a zdivočenie mravov“, ako aj obmedzenie slobody, zotročenie a poníženie spôsobuje sebeckosť. „A niet nad ohavou tou zvíťaziť“, a ak, tak rozhodne nie ľahko. Najmä ak je to sebeckosť kolektívne, ak z toho mnohí majú svoj prospech. Alebo ak ľudia tak otupejú, že si potrebu slobody prestanú uvedomovať.

Veľmi paradoxne v tomto ponímaní (sloboda pramení z lásky a nesloboda zo sebeckosti) vyznieva manželstvo. Ľudia, ktorí do neho nevstúpili, sa považujú za slobodných. Aj

me v tomto svetle, pochopíme, prečo apoštol Pavol na viacerých miestach píše o oslobodení od hriechu a živote v slobode v Kristovi. Dopĺňa sa vlastne s Jánom, ktorý píše, že „Boh je láska“ (1 Jn 4,8). Preto si myslím, že Boh nemôže obmedziť slobodu človeka. Ved' ho má nekonečne rád. A aj keď sa Božie prikázania niekedy zdajú byť ťažké a ich plnenie náročné, nie sú zotročujúce, ale naopak, ich plnenie nás oslobodzuje.

Ale sloboda niečo stojí. Niekedy aj veľa, i život - tá naša, skutočná, vnútorná, život Ježišov: „Túto slobodu nám vydobyl Kristus. Stojte teda pevne a nedávajte sa znova zapriať do jarma otroctva.“ (Gal 5,1) V duchu tejto pravdy a Pavlovej výzvy by som Vás chcel na záver, inšpirovaný Samom Chalupkom, povzbudiť: A čo i tam život dáš v tom boji divokom: slobodný buď, a voľ' nebyť, ako byť otrokom!

Váš farár Vladimír Slovák

Foto: Pixabay.com
by jodylehigh

Veštenie, horoskopy a iné škodlivé kopy nezmyslov

Veríme v Boha - a tak málo Mu veríme... Preto si pre každý prípad pozichujeme svoje šťastie a nešťastie iných u veštiek, v ich nezaručené zaručených predpovediach, návodoch čo a ako, ak by bolo, keby bolo.

Čítanie horoskopov je často najdôležitejším ranným rituálom, ktorý nám povie, či prežijeme pekný alebo v tom horšom prípade „zbytočný“ deň. To, že kvalita prežitého dňa závisí vo veľkej miere od našej vnútornej pohody a vynaloženého úsilia - to sa tam už nedočítame. Doslova sa uchýľujeme k fantasmagóriám, ktoré sú v danej chvíli pre nás tou správou cestou k nenaplneným túžbam.

Radi by sme vedeli, čo nás čaká, ktoré planéty sú nám naklonené, aká soška Budhu (ležiaca či sediaca) nás ochráni pred číhajúcim nešťastím a aký amulet si máme zavesiť na krk, aby sme boli dokonale prítiažlivými pre opačné pohlavie; prípadne kam si máme v obchode umiestniť trojnohú žabu s čínskou mincou v ústach, ktorá nám zaistí, že sa nám v kšeftoch budú sypať peniaze podobne ako v rozprávke o zlatom somárikovi.

Horoskopy sú magnety, ktoré priťahujú naše rozpoltené myslenie. Stali sa smiešnymi a zradnými barličkami v našom neduživom živote, pretože nie sme schopní stáť na vlastných

nohách ako svojprávne bytosti. S nimi sa cítime istejšie, dokonca sebedomejšie - skrátka IN. Ved' bez spomínaného ranného rituálu či červenej šnúry proti urieknutiu na zápästí nevyjdeme z domu ani na krok.

Položme si, prosím, po prečítaní mojich horeuvedených riadkov jednoduchú otázku, milí čitatelia, veriaci. Naozaj ne-POTREBUJEME svoju dávku hlúposti a naivity, v ktorej sme dobrovoľne podľahli novodobým manipulátorom, chytrákovi, ktorí nám vyťahujú z vrečka tie nePODSTATNÉ peniaze? Až tak túžime byť úspešnými, bohatými a šťastnými za každú, aj za takúto cenu? Nevadí nám, že strácame sebakontrolu nad sebou? Že sme zo seba vytvorili hlupákov, čo skočia na každú módnú trápnosť a vo svojej slepote už ani nevedia, ako sa stávajú NEveriacimi hriešnymi modloslužobníkmi?

Tak radi sme si zvykli oháňať sa slobodnou vôľou a slobodou, ak ide o naše práva... Ale ruku na srdce. Prečo sa nechávame dobrovoľne chytať do nebezpečných sietí mediálnych manipulátorov, samozvaných figúrok, ktoré nám ovplyvňujú len a len náš život? Nestaneme sa nakoniec my sami úboho nesvojprávnymi?

Sme takí nezávislí - až sme závislí! Aj vo svojom okolí poznám zopár nešťastníkov, ktorí, žiaľ, odmietajú akúkoľvek pomoc, pretože ako sami vravia: „Ja mám všetko pod kontrolou!“ Či je to skutočne tak, to je nanajvýš otázne a diskutabilné. Tí ľudia majú totiž popri Bohu pre kaž-

dý prípad ešte svojich bôžikov, svoje modly. Pomaly a isto strácajú cit pre mieru a vieru. Pomyselná hrani-
ca normálneho a nenormálneho sa
v ich úsudku stiera. Spolu s vešti-
cami vyt'ahujú z kotla všehogulášu
za uši svoje zázračné zajace - podľa
toho, čo sa im hodí. Raz sú to anje-
li, archanjeli a serafíni, inokedy les-
ní elfovia či Duch Svätý... Odriekajú
svojské mantry z Tibetu, spomenú
Pannu Máriu, inokedy prehodia so
zatvorenými očami indiánskošaman-
ské zaklínadlo, až nakoniec s vyplē-
teným zrakom citujú tisícpercentné
odklínadlo z Egypta. Dôležito vykla-
dajú karty, sebaisto a zreteľne vidia
budúcnosť očami veštýň v Delfách.
Šermujú čakrami hore-dole sťaby
samurajským mečom. Stínajú nevi-
ditelné dračie hlavy, až napokon
zotnú aj tú svoju, v ktorej je ešte
ako tak zdravý náhľad.

Nechcem však ďalej pokračovať
v tomto štýle a unavovať Vás ne-
zmyslami, priatelia - čitatelia. Pre-
jdem k tomu najpodstatnejšiemu
v tejto mojej skromnej úvahe. Po-
kúsím sa v skratke načrtnúť iný po-
hľad na život človeka vo viere
v Boha.

K plnohodnotnému životu patrí aj
radosť, aj smútok. Smiech aj slzy,
narodenie aj smrť. Ich vzájomné
prelínanie a striedanie nie je náhod-
né. Je dokonca prepotrebné... Toto
všetko nás posväčuje, zušlachtuje
a prehľbuje na duchu. Stávame sa
vnímavejšími nielen na svoje potre-
by, ale i na potreby ľudí vo svojom
okolí. Aj o toto by nám malo ísť.
Vidieť ďalej než na špičku svojho
upršaného nošteka. Toto všetko má
svoje miesto v prežitom (nie preži-
vorenom - mŕtvom) živote. Toto
všetko má svoj význam, aj keď sa
nám to na prvý pohľad zvyčajne ne-
zdá.

Nič sa v našich životoch nedeje ná-
hodne a chaoticky. Chaoticky koná-
me často iba my sami - v netrpe-
zlivosti, v pýche, v samolúbosti, v
nevedomosti, v strachu, v beznáde-
ji. Boh vie najlepšie, komu a kedy.
Nekričme bezhlavo, keď nás postih-
ne križ. Zahľbme sa radšej v tichosti
do seba. Dôverujme Bohu. Často
nám prostredníctvom trápenia chce
povedať niečo dôležité pre náš
osobný život a rast vo viere aj
v človečenstve. Chce nás upozorniť,
aby sme sa zastavili, prehodnotili
svoje zvyky a zlozvyky. Inak sa nám
môže totiž veľmi ľahko stať, že pre
náš krik prepočujeme Jeho hlas
a budeme ešte viac zúfalo kričať
a volať, že Boh je ten vinný, keď
nás nechá „nezmyselne“ sa trápiť
a ešte k tomu všetkému - neodpove-
dá!!! Stále je to však iba naše svoj-
ské, úzkoprse videnia stavu vecí,
bez štipky dôvery k Bohu a viery
v Boha. Boh nám však zaručene po-
núka každý deň novú šancu byť
o čosi dospeljšími, zodpovednejší-
mi za svoj život. Byť a stať sa v ňom
lepšími - vyzretejšími. Samotné pre-
kážky sú na to, aby sme ich zdoláva-
li. Všetko to, čo nás stojí námahu,

má hodnotu, ktorá nás poľudšťuje - prinavracia k sebe, k Bohu, k inému človeku..

Nediktujme teda Bohu, čo má a čo nemá... Ak otvoríme svoje ustráchané srdce s dôverou, v pokore a v bázni dokorán, pochopíme mnohé. Zdanlivo neriešiteľné sa pomaly rozuzlí. To, čomu sme navonok nerozumeli, začíname vo svojom vnútri chápať. Pomyselné ťažké bremeno je nakoniec o čosi ľahšie, znesiteľnejšie, zmyslupľnejšie.

Naučme sa naplno prežívať život

s Božími darmi. Prestaňme sa báť, čo bude zajtra. Odovzdane a s odvahou kráčajme s dôverou a vierou po Božích cestách. Staňme sa konečne dospelými, zodpovednými, zrelými a v konečnom dôsledku slobodnými bytosťami, ktoré ku skutočnému šťastiu nepotrebujú ani veštenie, ani horoskopy či iné škodlivé kopy nezmyslov.

Veronika Hoffmannová

Obrázky: lovelydiahearst.com
a pixabay.com

Komunita Cenacolo - cesta z temnoty do života

Počas týchto prázdnin som mal možnosť stráviť desať dní v Komunitě Cenacolo - spoločenstve pomáhajúcom mladým, ktorí padli do područia drog, i každému človeku, ktorý túži žiť skutočný život. Ako hovorí zakladateľka Komunity, rehoľná sestra Elvíra Petrozii, droga je vždy len koncový bod. Na počiatku je hlbší problém.

Sestra Elvíra mala veľmi nepokojnú dušu, keď videla, že v jej meste je mnoho narkomanov. Hľadala spôsob, akým im pomôcť. Modlila sa a Pán jej postupne ukazoval cestu. Mesto Saluzzo na severe Talianska jej ponúklo starý dom, do ktorého 16. júla 1983 spolu s ďalšou rehoľnou spolusestrou zavolała prvých chalanov.

Elvíra nikdy nemala veľké plány, no dnes má Komunita šesťdesiat domov po celom svete - chlapčenských, dievčenských, zmiešaných i misijných.

Spôsob fungovania

V Komunitě nie sú žiadni terapeuti ani vychovávatelia. Jediným terapeutom je Boh. A vychovávajú sa i členovia Komunity navzájom. Sestra Elvíra to vyjadrila v slovách modlitby za Komunitu: „Ja im môžem dať chlieb a strechu nad hlavou, ale Ty im buď Otcom“.

Cenacolo funguje na základe troch pilierov: priateľstvo, práca a modlitba. Priateľstvo - človek mnoho vecí pred druhými zakrýva, bojí sa byť sám sebou, byť pravdivý. Komunita učí rozprávať, žiť skutočné priateľstvá, pomáhať si.

Práca - jej úloha akoby sa tu strácala. Často slúži len ako nástroj na získanie peňazí. Komunita však učí, že práca je miestom, kde si človek uvedomuje svoju hodnotu, keď vidí, že môže vytvoriť niečo dobré.

Modlitba - pokazený stroj dokáže opraviť len ten, kto ho vytvoril; „pokazeného“ človeka iba jeho

tvorca, Boh. Iba On dokáže človeka vyviesť z temnôt na svetlo - k pravej slobode.

Moja osobná skúsenosť

Do Komunity som sa ja osobne rozhodol ísť na základe toho, že som o nej veľa počul. Chcel som teda i na vlastnej koži zažiť, ako to funguje v jej „vnútri“. Žil som v nej tak, ako aj ostatní, preto vám túto skúsenosť chcem sprostredkovať.

Na začiatku vás „oberú“ o všetko - mobil, peňaženku, hodinky. Veľmi sa mi páči, že v Komunitě všetko vysvetľujú. Nič sa nerobí len tak: „Hodiny tu nepoužívame - Elvíra nás učí nečakať, kedy už skončí robota, ale žiť aktuálny okamih.“

Život v Komunitě je nevyspytateľný - resp. skôr nikdy nie je fádny. Jedinými istými vecami sú raňajky, obed a večera. Program sa ohlasuje vždy aktuálne pred tým, ako začne. Aké nádherné bolo poobede počas roboty počuť zvonec a zvolanie: „Chalani končíme s prácou a o desať minút odchádzame hrať futbal! Čítam rozdelenie mužstiev...“

V Komunitě vládne rovnosť. Nikto nie je viac. Aj chalan zodpovedný za dom (my by sme povedali šéf) robí na poli, býva v izbe s ostatnými chalanmi... Nemá žiadne privilégiu súkromia. V jeden deň človek robí s motorovou pílou, v ďalší ide na pole vyberať zemiaky... Žiadna práca nie je povyšovaná nad druhú.

Priateľstvo

Priateľstvo bolo pre mňa je asi najsilnejším momentom pobytu v Komunitě. V slovenskom dome v Kráľovej pri Senci žije asi 35 chalanov širokého rozptylu - sedemnásťroční, ktorí nestihli ani dokončiť školu; takí, ktorí nikdy nemali problém s drogou, len hľadajú plnší život;

otcovia rodín... Ale i takí, čo chcú v Komunitě zostať slúžiť. Slováci, Poliaci, Taliani, Maďari, Ukrajinci... Všetci spolu každé ráno začínajú boj o lepší život - premenu.

Keď človek príde do Komunity, dostane anjela strážneho. Je to starší chalan, ktorý je s ním dvadsaťštyri hodín denne. Pomáha mu, keď nevládze robiť, vysvetľuje mu spôsob života.

Anjela som dostal aj ja. Bola to silná skúsenosť. Stalo sa, že som na niečo zabudol, no vždy, keď som sa vrátil, veci už boli hotové - urobil ich za mňa on.

Komunita býva nazývaná aj „škola života“. Jej úlohou nie je človeka dostať z drog, ale naučiť ho žiť - žiť v spoločenstve, byť tu pre druhého, pracovať, robiť niečo dobré... Žiť šťastne. A tomu sa človek učí aj prostredníctvom komunikácie. Pracuje sa preto vždy minimálne vo dvojiciach - aby človek nebol sám, aby mohol rozprávať.

Počas obdobia dvoch týždňov každý aspoň raz vystúpi pred všetkých

a povie, čo prežíva. Bolo pre mňa silné počuť môjho anjela strážneho hovoriť, koľko úsilia ho stáli niektoré veci, ktoré boli pre mňa samozrejmosťou. Naozaj, má môj obdiv.

Pravda

Veľké miesto má v Komunitě pravda. Keď niečo robíš zle, môžeš si byť istý, že príde niekto, kto ťa na to upozorní. Komunita učí nevyhovárať sa, ale niečo so sebou robiť. Neexistuje tu slovo „to sa nedá“ - s Bohom a priateľmi sa všetko dá. Často je v tom len náš strach, lenivosť, obavy o to, čo si pomyslia druhí, pýcha... Život v Cenacole učí nerobiť kompromisy, ale prekročiť svoje zlozvyky, aby si mohol žiť naplno.

Mne osobne veľmi pomohla lekcia s hodinkami. Vo vonkajšom svete som bol naučený ospravedlňovať sa

- nedarí sa mi to a tamto, lebo mám veľa povinností. Zrazu jediné, čo som mal robiť, bolo ukladať tehly na chodník. Nikde ma nič nehnalo, na nič som sa nemusel pripravovať - program v Cenacole nikdy nie je známy. Človek zrazu zistí, že niektoré neduhy má aj tak. A ak nechce zaostávať, tak s nimi treba niečo robiť.

Komunita je otvorená pre každého - pre tých, ktorí majú problémy, ale aj pre tých, ktorí chcú nabráť skúsenosti zo života v nej. Viac informácií nájdete v prípade záujmu na webovej stránke: www.cenacolo.sk (je potrebné kliknúť na úvodný obrázok).

Text: Ján Kraus, bývalý kaplán
Foto: www.comunitacenacolo.it

Ako vnímajú slobodu mladí ľudia?

V deviatom ročníku som svojim žiakom zadala úlohu, aby niekoľkými vetami opísali, ako vnímajú slobodu. Sú totiž vo veku, kedy sa majú slobodne rozhodnúť, kam pôjdu ďalej, akú školu si vyberú. Mali odpovedať na otázky, čo je a čo nie je sloboda. Verím, že vás tieto definície slobody, resp. neslobody privedú k zamysleniu sa nad pohľadom mladých ľudí na hodnoty nášho života.

Sloboda je:

Keď sa môžem rozhodnúť bez toho, aby ma ovplyvňovali ostatní.

Sloboda znamená, že sa máme oslobodiť od všetkých vecí, ktoré nás „ťahajú nadol“. Slobodu získaš, keď dáš Bohu svoje srdce a on ťa nechá vyletieť...

Cítiť vietor vo vlasoch a počuť iba hlas svojich myšlienok. Sloboda je najvzácnejší dar a mali by sme ho používať s rozumom a s ohľadom na ostatných a na ich slobodu, ktorá sa začína tam, kde sa končí naša vlastná.

Keď vystúpim na vrchol a vidím okolitý svet, vtedy sa cítim slobodne.

Keď môžem vyjadriť svoj názor a robiť, čo chcem ja.

Riadiť sa podľa seba, nie podľa iných, nebyť zapredaný druhým ľuďom.

Keď môžem robiť, čo ma baví, ísť, kam chcem.

Je to právo slobodne myslieť.

Človek môže byť úplne slobodný vo svojich myšlienkach, ale v konaní nie. Lebo keby si každý robil, čo mu napadne, bol by vo svete chaos.

Človeka Boh stvoril na svoj obraz.

Je na nás, či sa necháme ovplyvniť, alebo sa budeme slobodne rozhodovať medzi dobrom a zlom.

Sloboda je mať Boha na prvom mieste v živote, žiť s Ježišom.

Človek sa cíti slobodne, keď je s priateľmi, s ľuďmi, s ktorými si rozumie, robia, čo chcú a majú sa navzájom radi. Slobodné sú vtáky, poletujú sem i tam.

Hlava v nebi a človek robí to, čo ho baví.

Voľnosť pohybu, sloboda prejavu, žiadne zákony.

Rozhodnúť sa, čo je pre mňa dobré a čo zlé, ale aj niešť vinu za zlé rozhodnutie. Môcť vyjadriť svoj osobný názor a splniť si svoje sny a túžby.

Rozhodnúť sa sám a uvedomiť si, čo naše rozhodnutie urobí, ako ovplyvní nás aj druhých. Mali by sme sa rozhodnúť tak, aby sme sa za svoje rozhodnutie nehanbili.

Slobodný človek je šťastný.

Sloboda znamená objaviť zmysel života - cítiť lásku a krásu, ktorá presahuje všetky medze.

Sloboda nie je:

Keď sa mám v niečom rozhodnúť a pod nátlakom okolia si zvolím to, čo by som si inak nezvolila. Napríklad chcem ísť na gymnázium, ale rodičia ma donútili ísť na technickú školu.

Nemáme sa oslobodiť od Boha, lebo on nás nezväzuje, naopak, dáva nám slobodu.

Byť otrokom módy a módných výstrelkov.

Keď mi niekto rozkazuje.

Keď nemáme na nič čas a sme druhými obmedzovaní.

Keď musím ísť niekam, kam sa mi nechce.

Byť nezodpovedný a nerozumný.

Dodržiavať pravidlá, ktoré ma obmedzujú.

Keď rodičia kedysi rozhodovali o tom, za koho sa dievča vydá.

Sloboda nie je, keď fajčím, pijem, robím si, čo chcem, skrývam sa pred rodičmi, aby ma „nenačapali“.

Pripravila: Elena Blašková
Ilustračné foto: Pixabay.com
by fero banjo

Slobodný v hlásaní pravdy

Blahoslavený Bernard Lichtenberg

Keď v roku 1938 Hitler vypaľoval židovské synagógy, on sa v kostole spolu s veriacimi verejne modlil za kňazov väznených v koncentračných táboroch, prenasledovaných Židov a neárijských. I v nebezpečí života zostal bl. Bernard Lichtenberg slobodný v hlásaní pravdy.

Bernard Lichtenberg sa narodil 3. decembra 1875 v Ohlau v Sliezske (na území dnešného Poľska) ako druhý zo štyroch synov. Jeho otec vlastnil obchod s potravinami a malú vinárničku, kde sa schádzali miestni katolíci a zasadala farská rada. Mama, zbožná žena, chodievala každé ráno na sv. omšu.

Bernard bol žiakom so živým temperamentom a veľkou fantáziou. Po maturite sa rozhodol stať kňazom. Začal študovať v seminári a zároveň veľa cestovať. Ako študent navštívil napr. Viedeň, Prahu, Švajčiarsko či Taliansko. V roku 1899 bol vysvätený za kňaza.

Kňaz zostane kňazom

Už prímiečna kázeň s mottom „*Kňaz zostane kňazom i v okovách a putách.*“ akoby naznačovala Bernardovu budúcnosť. Prvé kaplánske miesto v Nise bolo jedným z mála svetlých bodov Bernardovho pôsobenia. Po roku bol preložený do Berlína, kde kňazov až tak v láske nemali.

Bernard svojou vernosťou k noseniu sutany, modlením sa breviára pri cestovaní v metre či hlasným zdávaním sa katolíckym pozdravom „Pochválený buď Ježíš Kristus!“ ľudí v Berlíne provokoval. Postupne si však svojich farníkov získal. Bol dobrým kazateľom, láskavým človekom a mal zmysel pre humor. Zároveň bol človekom veľmi tvrdohlavým. Pravdy viery zastával nekompromisne.

Vodcom je Kristus

V roku 1933 sa v Nemecku dostali k moci národní socialisti na čele s Hitlerom. Bernard si dôkladne preštudoval jeho spis *Mein Kampf* a pochopil, že ide o nebezpečnú ideológiu. Do výtlačku tejto „hitlerovskej biblie“ si popísal kritické poznámky a zaujal k nej jednoznačne odmietavý postoj.

Rýchlo sa stal podozrivým. Odmietal používať pozdrav Heil Hitler, podporoval poľských katolíkov, ktorým udeľoval sviatosti, a keď bol predvolaný pred gestapo, jasne povedal: „Mojím vodcom je Kristus!“ Za podobné konanie bol iný berlínsky kňaz Jozef Lenzel poslaný do kon-

centračného tábora Dachau. Bernard však nedovolil strachu obmedziť svoju slobodu. Povedal: „Ak my, kňazi, budeme mlčať, budú naši veriaci úplne dezorientovaní.“

A tak i naďalej pokračoval v poukazovaní zla na režime vládnucim v Nemecku. Kritizoval vymieňanie krížov v školách za obraz Hitlera. Dohodol si stretnutie s Hermannom Göringom a sťažoval sa na zneužívanie väzňov v koncentračných táboroch. Vyzýval k modlitbám za Židov a písal protestné listy týkajúce sa nacistického programu eutanázie.

Väzenie

Keď Bernard v októbri 1941 našiel vo svojej schránke protižidovské letáky, pripravil si kázeň na túto tému. Už ju však nestihol predniesť. Gestapo ho zatklo a trinásť hodín vypočúvalo. Následne bol sedem mesiacov väznený v Moabite, kde sa jeho zdravotný stav veľmi zhoršil. Prežil tu ťažký srdcový záchvat a schudol 34 kg.

V roku 1942 bol odsúdený na dva roky väzenia za zneužívanie ambony na ciele antinemeckej propagandy. Zareagoval na to slovami: „Som presvedčený, že štátu nevznikla žiadna škoda od občana modliaceho sa za Židov.“

Vo väzení v Tegeli prežil Bernard ďalšie srdcové záchvaty. V roku 1943 ho síce z väzenia oficiálne prepustili, ale hneď za bránou ho naložili do policajného auta a následne chceli odtransportovať do koncentračného tábora v Dachau. Počas prevozu ochorel na zápal pľúc a 5. novembra 1943 zomrel. Pred svojou smrťou často opakoval slová „milosrdenstvo“ a „odpustenie“.

Bernard Lichtenberg bol blahorečený pápežom Jánom Pavlom II. v roku 1996. Pri tejto príležitosti Svätý Otec vyzval všetkých ľudí k neúnavnému šíreniu pravdy i k slobode a odvahe konať, keď je to potrebné: „Nedajte sa zviest', aj keď Boh a kresťanská viera sú znevažované, aj keď sa z nich v dnešných časoch svet vysmieva. Ostaňte verní pravde, ktorou je Kristus. Odvážne pozdvihnite hlas, keď vidíte, že nesprávne zásady vedú k nesprávnym skutkom, keď sa uráža dôstojnosť človeka alebo sa spochybňuje Bohom ustanovený morálny poriadok.“

Pripravila: Petra Humajová

Životopisné údaje:

Ž. Podlejski: Sol' zeme a svetlo sveta 4 a www.catholica.cz

Obrázok: www.yadvashem.org

Spomienka

Dňa 6. novembra 2014 si pripomíname 50 rokov, čo nás navždy opustil náš milovaný ocko **Štefan Chudý**.

Tak rýchlo ten čas letí, tak rýchlo uteká, ale spomienka na Teba v srdciach našich je hlboko vrytá.

S úctou a láskou spomínajú deti s rodinami.

Farská kronika

od 26. septembra 2014
do 25. októbra 2014

Do farského spoločenstva sme sviatosťou krstu prijali:

Eliška Gatialová	Katarína Fabiková
Bibiana Matušová	Roman Košík
Kristián Švarc	Patrik Vanek
Sára Neuročná	Zuzana Teslíková
Jakub Oršula	Martin Krško
Karin Szakácsová	Verionika Strašíková
Nela Oulehle	Ema Zvadová
Rebeka Pálešová	Kiara Khüebachová
Terézia Machová	Nela Štefancová
Nina Štefancová	
Tomáš Fedor	
Michael Mathyas Vážan	

Manželstvo uzavreli:

Ivan Gatial a Michaela Mikulová
Ladislav Bočkay a Lucia Jánošková
Rastislav Volek a Martina Herbriková
Marián Gricko a Katarína Gamanová
Marián Jadroň a Deborah Templeton
Jozef Taraník a Dominika Hodrušová
Róbert Páleš a Andrea Becincová
Peter Ďuriš a Eva Pavelková
Zdeněk Barabáš a Eva Jarolínová
Luboš Vinek a Helena Halašková

S kresťanskou nádejou na stretnutie vo večnosti sme sa rozlúčili so zosnulými:

Antónia Frázová, 88 r.
Michael Wagner, 68 r.
Otília Benková, 76 r.
Magdaléna Schühtanczová, 64 r.
Ján Fabiš, 64 r.
Jozef Mušuka, 76 r.
Anna Štefková, 66 r.
Tatiana Koledová, 70 r.

BARTOLOMEJ

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI

Vychádza s cirkevným schválením
BÚ v B.B. č. 1127/98

Vydáva:

Rímskokatolícky farský úrad
v Prievidzi. Vychádza raz mesačne.

Zodpovedný redaktor, sadzba:

Mgr. Alojz Vlčko,
e-mail: alojz.vlcko@gmail.com
tel.: 0902 202 898

Vedúca vydania:

Mgr. Petra Humajová

Redaktori:

ThLic. V. Slovák, Mgr. D. Rončák,
M. Melicherčíková, A. Gálová,
Mgr. E. Blašková

Kontakt:

web: www.farapd.sk
e-mail: bartolomej@farapd.sk
adresa: Redakcia Bartolomej,
Mariánska 4, 971 01 Prievidza
tel.: 046 / 542 28 01

Náklady na tlač:

cca. 0,40 € (12,05 Sk)

Fotografie: titulná strana - Bert
Kaufmann (Wikimedia Commons);
str. 2 hore - L. Turčanová; str. 2
dole - J. Straňanek

Tlač: PATRIA l., spol. s r. o.

Upozornenie:

Redakcia si vyhradzuje právo
výberu a úpravy príspevkov.
Rukopisy nevraciame.

Výroky o slobode

„Musíme si znova uvedomiť, že nemôžeme stále žiť, ako sa nám zachce, že sloboda nemôže byť len svojvôľa a je dôležité učiť sa slobode, ktorá znamená aj zodpovednosť.“

Benedikt XVI.

„Slobodný človek dokáže prijímať aj neúspechy.“

Elias Vella

„Dokud budeš lpieť na čemkoli, dokud budeš fixovaný na veci a vedomosti, nebudeš vnútrne slobodný. Bůh, ktorý je svoboda a pravda sama, sa dáva človeku natolik, nakolik je oprostený, nakolik je slobodný od seba sama.“

Tomáš Halík

„Po zlyhaní našich prarodičov sa celý svet zahalil do tmy a zavládla v ňom smrť. Boh však hľadá nové dvere, ktorými by mohol vstúpiť do sveta. Klope u Márie. Potrebuje súčinnosť ľudskej slobody. Človeka, ktorého stvoril slobodného, nemôže vykúpiť bez toho, aby slobodne súhlasil s jeho vôľou. Tým, že vytvoril slobodu, urobil sám seba v istom zmysle závislým od človeka.“

Benedikt XVI.

„Často sa bránime plaču, lebo si myslíme, že udržať plač je znakom sily. Ale to nie je prejav sily, lež nedostatok slobody.“

Elias Vella

„Pravá radosť je vždy spojená s vnútornou slobodou.“

Tomáš Halík

„...oslobodzujúca služba Cirkvi spočíva v tom, že vo svete udržiava pravdu. Slobodnými sa stávame vtedy, keď prijímame pravdu a neustále si ju volíme za cestu.“

Benedikt XVI.

„Láska musí byť slobodná.“

Wanda Póltawska

„Miluj - a ďalej si, čo chceš! - nikdo hlbšie nevystihl podstatu Ježišovej etiky a evangelijskej svobody, než Augustin touto svou pronikavou a jistě „nebezpečnou“ větou. Bůh, který nesídlí „naproti“ a „nahore“, nýbrž „uvnitř“, který je tvou vlastní hlbinou, duši tvé duše, není tvým cenzorem a strážcem, nýbrž je pramenem tvé svobody. Vede tě cestou té najradikálnější svobody: cestou lásky, na níž jsi slobodný i od seba sama, protože sám na sebe zapomínáš a seba sama překračuješ.“

Tomáš Halík

RÍMSKOKATOLÍCKA CIRKEV, FARNOSŤ KRISTA KRÁĽA – Veľká Lehôtka
a HUDOBNÁ SKUPINA SPRAY

Vás srdečne pozývajú v sobotu **22. novembra 2014 od 14:14**
na sviatok sv. Cecílie *(patrónky hudobníkov)* do farského
kostola Krista Kráľa vo Veľkej Lehôtke (okres Prievidza)
na gospelový festival

MLADÝ

14:14 – Svätá omša v kostole spievajú

SPRAY - V. Lehôtka

a na organe hrá Ľ. Košťalik

DIALÓG - V. Lehôtka

15:30 – 15:50

NIEČO NOVÉ - Diviaky nad Nitricou

15:55 - 16:15

ŠUMIENKY - Diviaky nad Nitricou

16:20 – 16:40

ROSNIČKA - Prievidza

16:45 – 17:05

BARTOLOMEJČATÁ - Prievidza

17:10 - 17:30

ŽÓLWIKY - Chrenovec

17:35 - 17:55

AUTISTI - Žarnovica

18:00 – 18:25

20.ročník

Autobus do Prievidze odchádza o 18:40